

Szerkesztési Iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületé-
ben, hová
lap szerkesztési részét illető
bizalmi küldendők.

Kiadó hivatal:

POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki házipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉST FELTÉTEK

Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábsos petit-sorért, vagy
annak helyett 6 kr.
Relyegdíj külön 30 kr.
Nyitlatter sora 15 kr.

A marosvásárhely-román-jászvarosi vasút.

Ezen vasutnak kiépítését 1872 óta folyton sürgetve a legnagyobb örömmel olvastam Thaly Emil urnak közlekedéséről a „Nemzetgazdasági Szemle”-ben ezt illetőleg közzétett tanulmányát. Mindenestére reám és az „Ellenőr”-re csak örömdetes lehet, hogy a mi mellett mi eddig ugyiszlva csak solo küzdöttünk, most más oldalról is vizsgálódás tárgyát képezi, nemcsak sőt annak valóistása szükségesnek, sürgősen nyilvánítottak.

Miután én már más alkalommal fejtegettem ezen vasutat, jelenen az „Ellenőr” 1878. évi 375. számában kiemeltém ennek ugy nemzetgazdasági, mint stratégiai fontosságát, ez alkalommal csak azért szólok fel, hogy a Thaly ur cikkének pár téves adatát helyreigazítsam.

Thaly ur a Marosvásárhely-Sz.-Régen Toplica-Orotva-Putna-Presekári irányt veszi föl és teszi tanulmánya tárgyává. Ez azonban nem a rendes irány. A helyes irány vagy: Marosvásárhely, Sz.-Régen, Toplica, Székpataka, Borszék, Presekár, vagy Marosvásárhely, Szász-Régen, G. Szentimre, Ditró, Putna, Presekár.

Az első — a borszéki — vonal az én számításom szerint kerek számban a határszél 130 k. mértet tenne ki s egy — de csak kiskö — vizválasztót szelne át; a második — a görényditrói — vonal 125 kilométer hosszú volna, de két — az előbbinél ugyan nagyobb, azonban még mindig kiskö — vizválasztót fogna átszelni, s még pedig az első Görény és Ditró közt a „Fehérág” nevezetű helyen, a másodikat a Putnán a melyet a Thaly ur vonala is vágna. Ez — a polibaputnai vonal — az én számításom szerint 145 kilométer hosszú, tehát a toplicaborszéki vonalnál 15, a görényditróinál 20 kilométerrel hosszabb.

De nem ezen hosszabb volta miatt, hanem nemzetgazdasági szempontból nem pártolhatom a toplicaputna vonalat. S hogy ezt miért nem viszi Thaly ur Toplicától Székpatákán át Borszéknek? Teljeséggel nem értem. Borszék — gyógyhatányát illetőleg — Europa egyik legelső fürdője. Jelenleg is, midőn a vasuttol minden irányban oly távol van, 5-6 millió liter savanyu vizet küld évenként szét — Budapesttől Konstantinápolyig terjednek a raktárai ki. Van üveggyára, terjedelmes kőszentlepei, s vidéke ma is élénk kereskedést űz. A görényditrói vonal szintén népes tájon, s a görényi állam uradalmakon vonul keresztül; tehát itt az államvagyon közvetlen is tetemesen fogna értékeiben növekedni, s azon kívül stratégiai szempontból is ez a legelőnyösebb volna, Ditró és Maros-Vásárhely közt ez levén a legrövidebb út. S Ditrónak Brassóval vasut által való összeköttetését a hadi kormányzat is rég és hathatósan sürgeti.

Ezen vonal irányát illetőleg is azonban az én nézetem eltér a hivatalosan jelzett tervtől. Hogy miben és miért? azt még az „Ellenőr” mult évi 375-ik számában kifejtettem. Itt tehát elégségesnek látom, ha azon cikkemből a következő pár sort idézem:

„Mint rövidebb és egyenesebb vonalat, eddig-
elő az Olt-völgyi vonalat hallottam hangoztatni. Én ezuttal egy más vonalra hívom föl a közfigyelmet, a mely ugy nemzetgazdasági, mint hadászati szempontból sokkal fontosabb. S ez a Brassóból, vagy még helyesebben Földváról kiinduló kézdí-vásárhely-kászonygyesi vonal.”

Ma is ezt mondom. Sőt ma még sokkal inkább mint egy évvel ezelőtt. A „Hon” jelen évi jul. 20-iki számában ugyanazt olvassom, hogy: Negroponti — a Kelet Rotschildja — komoly nyilatkozatot tett, hogy az „Ojtozig kiépíttessék — részünkről — a vasut, onnan saját költségén adju-

tig ő maga ki fogja építeni. Negropontinak ugyis ezen vonal a birtokán menne át; itt pedig gazdag sotelepeknek fedezett már is föl.

Ennélfogva kormányunknak meg kellene a lépéseket tenni, hogy a Földvár Sepsi Szentgyörgy Kézdí-Vásárhely Ojtozi mint egy 87 kilométer hosszú vonal a legsürgősebben kiépíttessék. Ezen vonal át haladna Előpatakon, Sepsi-Szentgyörgyön, Háromszék dus ronáján, Kézdí-Vásárhelyen és Berceken — erről is már többször és tüzetesen szóltam — s erős meggyőződéseim szerint ezen egész vonalat mintegy 3.000.000 forinttal ki lehetne építeni. Ezen vonal a míg stratégiai szempontból a legfontosabb szorosan halad át, addig a legrövidebb uton fogna Keletre vezetni.

A marosvásárhelyi-tölgyesi vonal pedig Dél-oroszország felé volna a legrövidebb vonal. Ezen marosvásárhelyi-tölgyesi vonal kiépítésének költségét is Thaly ur igen magasra teszi. Szerinte 118 003 forintba kerülne kilométerenként. Én azonban meg vagyok győződve — ismerve a helyi viszonyokat és körülményeket — hogy Marosvásárhelyről a tölgyesi szorosig kilométerenként jól ki lehetne építeni 65000, forinttal; tehát még a hosszabb borszéki irányban is elég volna 8.450.000 forint: s ha Tölgyesen tul, itt személyes tapasztalatból nem ismerem ugyan a helyi viszonyokat, de vizválasztó nincs, hanem mindenütt a Beszterce folyam völgyén haladna — másfél ennyi költséget veszünk is föl, mégis ezen 95 kilométer hosszú vonal — Romániáig — mintegy 9 millióba kerülne. Ez pedig több mint 11 millióval volna kevesebb, mint a hogy azt Thaly ur kiszámította.

Szóval: a helyi viszonyok tanulmányozása még a Thaly ur által nyert eredményénél is sokkal kedvezőbb eredményre vezet. Ez pedig szolgáljon a kormánytól ösztönül arra, hogy a keleti vasutnak cél szerű, nemcsak, sőt szükséges csatlakozásait igyekezze minél előbb valóistítani. Ma is ismétlem, a mit annyiszor mondtam, hogy a keleti vasut csak ugy fog jövedelmező lenni, ha ezen csatlakozások kiépíttetnek.

Hogy a Marosvásárhely-toplica-borszéki, vagy a marosvásárhely görényditrói irány-e az előnyösebb? arról a kormány — a részletes tanulmány alkalmával — könnyen meg fog győződhetni. Egyébiránt azt hiszem, a kereskedelmi miniszter ur közelebbi körútjában meggyőződött arról, hogy a székelyföldi ipar és kereskedelem — minden egyébtől eltekintve is — megérdemli, hogy a közlekedés könnyítése által a kormány, illetőleg az állam részéről is némi pártfogásban részesüljön. Mai napig egyedül csak a székiység az, a mely a vasut jótékonyosságát épséggel nem élvezi. És ez nemzetiségi szempontból is nagy hiba.

Dr. Cseh Károly.

Az új török kormány igen dicséretes főladozat tűzött maga elé. A közigazgatást egyszerűsíteni és reformálni, a valutát javítani és a hadsereget bék lábra akarja állítani. Ezek ja belügyi kérdések, a melyeknek megoldását fölvetve programjába a porta, és a kormányzókkal is tudata ezen szándékát. Aarifa pasa külügyi politikájáról eddig semmi hír, de valószínű, hogy nem is fogunk többet megtudni. Az új kabinetről még nagyobb joggal lesz elmondható, hogy az ellentálláson kívül nem lesz programja. Hírlik, hogy Szavfet az új külügyminiszter Párisban ígéretet tett Waddingtonnak a görög határ rendezést illetőleg. Ez ígéretnek azonban, ha csakugyan meg-tették volna is, bizonyára leolvadnak, mire Konstantinápolyba ér Szavfet pasa.

Az új kabinetnek mindenesetre elég bajos lesz helyzete már csak azért is, mert Kheireddin nagy népszerűséget szerzett eljárásával. A török nép a kalifa iránt való határtalan tiszteletben, nő fel, de a Konstantinápolyból érkező tudósításokból világosan kivehető, hogy az ottomán birodalom jelen fatális helyzetéből Abdul Hamidnak is

ki juttatják az őt illető részt; Kheireddin pasa kívánsága, hogy kellő határok közé: szorítsák és a szultán kényuralma, nem tévesztheti el hatását. E hatás nem fog csökkenni, ha valósul az a hír, hogy Kheireddin visszautasította a párisi nagykövetséget, mert ő a nagyvezírségről is azért mondott le, hogy nem helyesli a szultán politikáját, ezt tehát más állomáson sem támogathatja.

Az új török cabinet és Kheireddin pasa politikája közt talán meg fogjuk tudni a különbséget, mert az exnagyvezír röpiratban szándékozik megismertetni tervezett, programját. E különbség azonban aligha lesz lényeges, mert annyit mulasztott Törökország hogy jó ideig az európai hatalmak által kitűzött irányban lesz kénytelen haladni és saját kezdeményezése számára nagyon kevés tere marad.

A szultán ismét helyre akarja állítani a nagyvezírséget. Mint a Presse Pérából jelenti, Edhem pasát szándékozik kinevezni nagyvezírré, Aarifi pasát pedig külügyminiszteré.

Edhem pása, a bécsi török nagykövet, mint a „Polit. corr.” értesül, két hávi szabadságot kért, hogy Konstantinápolyba meheszen magán ügyeinek rendezésére. A porta azonban fölcsillította a nagykövetet, hogy a török kormánykörökben végbemenő gyökeres változásra való tekintetből mondjon le egyelőre kívánságáról. Edhem pása is azok közt volt, a kiket fölcsillítottak a görög határkérdés tárgyalására: de ő nem fogadta el ezt a megbízást.

Szófá ből írják a „Politische Correspondenz”-nek, hogy a bánbulgárok megindították lapjukat, „Zelepukna Bulgária” („Egész Bulgária”) a neve. Az első szám élen kijelenti Szlavajkov, a párt vezére és a lap szerkesztője, hogy a „Zelepukna Bugaria” támogatni fogja a nemzet egyesülési törekvéseit. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a pártigondolja a fejedelemség nemzetközi helyzetét és meg akarja sérteni a berlini szerződést! sőt inkább szükségesnek tartják a radikálisok annak hangos nyilvánítását hogy értékesnek tartják az országra nézve a nagyhatalmak jó akaratját, a melyet egészen meg akarnak őrizni. „Nekünk bizalommal kell viseltetnünk Europa szándékai iránt de ez nem zárja ki, hogy előkészítessék a nemzet a nagy és nehéz munkára, hogy annak idejében fölhasználhassa a kínálkozó alkalmat.”

A bánbulgárok mérsékletéről tudomást veszünk, és reméljük, hogy annál inkább meg fognak győződni e magatartás célszerűségéről, minél inkább látni fogják, hogy abban a „kis Bulgáriában” is nagyon sok a teendőjük.

Egyszersmind azt is regisztráljuk, hogy az orosz kormány Davidoff államtanácsost nevezte ki bolgárországi képviselőjévé, a kinek azt az utasítást adta Hiers az orosz külügyi hivatal vezetője hogy semmiképen se avatkozzék be a fejedelemség belügyeibe. Csak az a kérdés, hogy a macedonia diploma képes lesz-e megtenni ezt. Bulgárország érdekében mindenesetre kívánatos lenne.

A brit követségnek Kabulba való érkezéséről a következő hivatalos jelentést küldötte Londonba az indiai alkirály:

A városról négy mérföldnyire két szardír fogadott bennünket lovassággal és két elefántal. Mi az elefánton folytattuk utunkat nagy lovas kíséret mellett. A városon kívül két út, négy lovaság és kilenc lovagezred volt oszlopokban felállítva. A csapatok üdvözöltek bennünket, a zenakarok a brit néphymnust játszták, és midőn a városba bevonultunk, a n-héz út, 17 üdvözlést tettek. Nagyon néptűmeg volt összegyűlve, a mely a legnagyobb tisztelettel viselte magát. Balahiszárbán szállásunkon két szardír fogadott bennünket. 6 órákor formális látogatást tett Cavagnari az emirnél, és átnyújtotta az alkirály levelét. Az emir kérdőzködött az alkirály, ugyisntén a királyné és a királyi család felől, és sajnálkozást fejezte ki a császári herceg halála fölött. Az emir magaviselete a legbarátságosabb volt.

Az osztrák-magyar bank főtanácsa mint a „Pester Lloyd”-nak Biesbíl távirátja, mind a magyar mind az osztrák kormányhoz feliratot határozott intézni, a cimkérdés megoldásának sürgetése végett. A bankjegyi kiállítását ugyanis már 1853. óta nem törvényben semmi változtatás, ez által a hamisítások nagyon könnyítettak, minél

fogva a bank a mostani minta szerint egyáltalában nem akar több bankjegyet kibocsátani.

Ugyancsak a Pester Lloydnak sürgönyzik Prágából, hogy a kereskedelmi kamarák gyűlése szeptember végén fogott megartatni következő programmal: Németországgal való vámpolitikai viszonyunk megvitatása kapcsolatban a vasutüggyel és mennyiben ez amazal egybefügg. Indítvány egy vám- és kereskedelmi értekezletnek a kereskedelmi és vámszövetség XXI. cikke értelmében adósok jogcselekményei megtámadhatósága iránti törvény hozatalára és egy új polgári csőd- és perrendtartásra vonatkozó határozat.

Alexandriából jelenti a "Presse", hogy az egyiptomi alkirály utasította konstantinápolyi képviselőjét, hogy szakítsa meg összeköttetését a portával, ha a porta tovább is ragaszkodik az 1873. évi fermáura vonatkozó határozatahoz.

Ugy látszik tehát, hogy az egyiptomi alkirály erélyességének is van része abban, hogy a porta határozatot hozott végre az egyiptomi kérdésben.

Teutsch superintendens és a magyarnyelv

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. aug. 5.

Hogy a cirkumspektus szász atyafiaknak még inkább borsózik a hátuk a magyarnyelvtől, mint a románoknak is, az már régi dolog. A szász magyarságot agítatók között nem utolsó helyen állott Teutsch ur, a főfő superintendens ő főtisztelendősége sohasem. Igen szép példát láttuk már a 60-67-iki években ennek, igen gyönyörűség példája fekszik a superintendens ur hazafiasságának előttünk most is. Mi, kik közelebből látjuk és ismerjük a sógorokat, nem csodálunk magatartásukon, hisz „piscis a capite...”. Álljon itt a Teutsch ur érzelmei illusztrálására a következő, Sz. Keresztúrról írt levél:

„Sz. Keresztúrra 205 tanító gyűlt; 150 román és 55 szász. Hogy a szásztanítók közül aránylag ily kevesen jöttek össze, az Teutsch superintendens alattomos ellenmunkájának és intrigáinak lehet fel tudni; ki kéz alatt minden lehetőt elkövetett a tanfolyamok népszerűtlenségére, a szász tanítók visszatartására. Egyházi közegei töle nyert utasítások következtében minden követ mozgásba hoztak a tanítók otthon marasztására, s midőn ez nem idézte elő a superintendens ur által ohajtott eredményt, akkor ő maga nyíltan kilépett titkos igaztató szót sorompóiból; így pl. Brassó megyéből a kereszti tanfolyra jelentkezett mintegy 40 szász tanító határozottan azért nem jelenhetett meg, mivel Teutsch ur épen e tanfolyam megindításakor szállt ki Brassó megyébe iskolai vizitációra, a melynél a tanítóknak mulhatatlanul jelen kellett lenniök.

Hogy a szász superintendens, s közegei törvényellenes machinatióinak nem sikerült a szász tanítókat teljesen visszatartani, azt egyenesen a szász tanítók — becsület és betudás érdemlő — erélyének köszönhetni, mert a két Küküllő megyéből Keresztúrra megjelent 25 szász tanítónak is a dékán nyíltan megtiltotta a részvételt, s csak akkor vonta vissza e tilalmát, a midőn az illetők e betiltásról írásbeli nyilatkozatának kiadását követelték.

Okos és cirkumspectus egy uraság az a Teutsch ur, mert tudja, hogy az általa és közegei által szított magyar gyűlölet gyökereit ki fogná aszalni azon testvériség melege, a mely a székekkel való közelebbi érintkezésből mulhatatlanul eredne, s azért igyekezett a szász tanítókat a kereszti magyar tanfolyamtól visszatartani. A kik az ő tilalma dacára eljöttek Keresztúrra, nagy részt megelégedett művelt egyének, kik nagy szorgalmat és igyekezetet tanúsítanak a magyar nyelv elsajátítására, s nemcsak nyelvünket tanulják előszeretettel, hanem magyar dalainkat is betanulta jól szervezett dalárdájuk, valamint a románoké is s már több igen sikerült éji zenét adtak megkedvelt tanáraiknak s a tanfolyamot megvizsgált Gönci min. tanácsosnak.

Sok érdemei vannak Teutsch urnak, — de bizonyára az itt elmondottak sem utolsók. Vezesse őt tovább is a hazafiság illetlen szelleme s akkor az utókor tisztelget és becsületét kiérdemelte. Hoch! és háromszor hoch!

Háromszékmegye közig. biz. 1879. augusztus 5-en tartott ülése.

Ugy látszik, a nyári mezei munkák a közig. bizottság választott tagjait nagyon igénybe vették, mert alig egy kettő jelent meg közülök. A gyűlés elején Lázár Mihály orsz. képviselőnek bizottsági

tagsági állásáról történt lemondása vétetett tudomásul. Lázár Mihály ur lemondásának oka képviselői mandátuma, mely teendőiben akadályozva látta magát.

Az alispán havi jelentésében előterjesztett B. Kemény Gábornak mult h. 10-iki háromszéki utjáról. Majd megemlít, miszerint Gönci Pál miniszteri tanácsos is a tanügy érdekében július utolsó napjaiban itt járt s több iskolánál beható vizsgálatokat tartott; a kézdívár helyi, baróthi és sepsiszentgyörgyi felsőnépiskolák átalakítása tárgyában főispán ur ő maga előnközte alatt tartott értekezleten részt vett.

A jelentés további része értesített bennünket, hogy a lefolyt hóban égési eset 7 volt. Hogy minő okokból támadtak a tüzesetek, arról a jelentésből nem nyertünk felvilágosítást, de hinnünk kell, hogy vigyázatlanság eredményei voltak azok s így a község elöljáróságai figyelmét felhívjuk ismétlen is a tűzrendészeti szabályok szigorú megtartására.

A képviselő választásra jogosultak névsorának összeírása érdekében a központi választmány egy ülést tartott, melyben a megállapított névsort tárgyalta és a felszólalások megtörténhetése végett azokat az illető nagy községekhez és körjegyzőkhöz kiküldötte.

Séra Tamás, árvaszéki elnökhelyettes jelentése szerint július végeig árvaszet volt 3740, árva létszáma 8312; ügyforgalom 563.

A kir. adófelügyelő előterjeszté, miszerint a lefolyt hóban közadók eredményül bejött 12893 forint. A mult év hasonló szakához viszonyítva, többleti eredmény mutatkozik 1871 frt.

Egmalyer Adolf kir. mérnök jelentése is tudomásul vétetett. E szerint az Állam által helyreállítandó volt kökösi híd teljesen befejeztetett és vállalkozónak a II. kereseti részlet 1450 frttal kiutalványoztatott. A kavicszállítás 507 új halommal haladt előre. A bodzai és büdösi utak építése az aratás tartamára (4 hétre) beszüntetett.

Drágos Elek, kir. ügyész előterjeszté, miszerint a lefolyt h. végén a kézdívár helyi börtönökben és fogházakban volt összesen 107 letartóztatott; ezek közül 46 vizsgálati és 61 elítelt. A börtönök és fogházak kerületek az államnak 209 frtba, melyből megtérített 176 frt. Egy szökési eset is volt a mult hóban. Melyet a kir. ügyész merész és ügyes kivételénl fogva körülményesebben előadott. A szökés főoka a börtönépület gyengeségében s semmi biztonságot nem nyújtó állapotában rejlik. Csodálatos, hogy a miniszterium az ügyesség indokolt költségelirányzatában a szükséges javításokra és átalakításra kért költséget mégis megtagadta. Ajánljuk ez esetet a miniszterium figyelmébe.

Dr. Ant. A. Mihály, megyei főorvos jelentése szerint a közegészségügyi állapotok a lefolyt hóban korántsem voltak annyira kedvezők, mint a megelőző hónapok alatt. A hónap első napjaiban járványossá kezdett válni a váltóház. A heveny gyomor és bélhurkák főképp a munkás osztálynál lépett fel, a vérhas pedig némely községekben oly hevesen támadt, hogy szigorú övintézkedéseket kellett létrehozni.

A közkórházban műtét volt kettő: egy jobb lábszárnak csonkítása és egy nyulajának műtete. Az állategészségügynél semmi feltűnő észrevétel nem tett előad.

Vajna Sándor királyi tanfelügyelő javaslatba hozta hogy közig. uton rendeltessék el, hogy a községi számadások a mut. tanév aug. 31-án záranak le s megvizsgáltatva elöljáróságai uton legfeljebb 20 nap alatt terjesztessenek be illető helyébe miután, a tekintetben több rendtelenségek tapasztaltak.

A bizottság ülésén referált ügydarabok közül megemlíti a következőket.

Kézdívár Várárhelyi város polgármestere ellen a felelősség kimondatait nem teljesített adó behajtás miatt. Ugyilátszik, Kézdívár helyett a tanács megszüntetése csak idő kérdése már, legálább az adófelügyelő a nevezett város fizetési képességéről adott nyilatkozatai közt ezt ohajtas képen ki is mondotta a bizottság előtt.

Ugyancsak adóügyben sok község elöljáróság ellen kimondatait a felelősség.

Király Sándor volt sepsi-szentgyörgyi jelenleg hidvégi községi tanító folyamodványt köldött volt a miniszteriumhoz, törvényellenes elmozdításból származott kárainak a sepsiszentgyörgyi iskolák által leendő megtérítésért. Ezen kérvény leküldött a megyei főispánhoz, ki annak tárgyalását a közig. bizottsághoz tette át. A bizottság hosszabb tanácskozás után Király Sándornak a kárterítésre vonatkozó jogosultságát kimondata, e szerint szeptember és október hónapokra mikor még Hidvégre nem volt megválasztva, fizetése a sepsiszentgyörgyi iskolák által kiszolgál tatandó, a többiekre nézve pedig utasított K. S. rendes per útjára.

Berth Agnes, sepsiszentgyörgyi polg. leányiskolához ideiglenesen kinevezett munkatartónő további alkalmaztatását a bizottság, szemben az iskolázás véleményével, kívánatosnak tartván, kinevezését a miniszteriumnak ajánlata hozta.

Kilyén község elöljárósága ellen, mely a tanító fizetését május óta ki nem szolgáltatta, a feyelmi eljárás elrendeltetett.

A sepsiszentgyörgyi államigazg. elöljáró polg. leányiskolánál üresedésbe jött

tanítói állomásokra pályázat hirdettetvén ki a nevezett iskolák által, a beérkezett pályázatok, illetőleg kijelölések a közig. bizottsághoz terjesztettek be. A biz. által a német és franciayelv tanítására Stöger Adél, Olgyay Ilona és Müller Emilia, ez utóbbi az iskolázás határozata ellenére, kijelöltek; a természetrajzi tanszékre dr. Szász István, Boga Károly és Málnási Ferenc; a rajz és szépiás tanításra Huszka József rajztanár jelöltet ki, ez utóbbi azon ajánlattal terjesztett fel, hogy egyszersmind a felállítandó polg. fiu iskolához is nevezessék ki rajztanítót; zongoratanítónékné Botzenhardt Paulina terjesztett fel azon megjegyzéssel, hogy a két polgári iskolához egy képesített zenetanító kinevezése ajánlatosabb volna.

Ugyancsak a sepsiszentgyörgyi községi iskolák a felszegutóban egy párhuzamos osztály felállítását kéri. A bizottság e kértést a tanfelügyelőnek kiadta és ügynek adatokkal leendő felszerelése végett. — Két kisdodova ügyében beadott költségvetés pártolag terjesztett fel.

A közig. bizottság tudomásul vette s pártolag terjeszté fel a három felső népiskola ügyében összehívott értekezletnek lapunk utján már közzétett határozatát.

A gyűlés délután 5 órakor ért véget,

A gyulafehérvári papválasztás.

Hegyalja, 1879. júl. 28.

Tisztelt szerkesztő ur!

Gyulafehérvári egyházközségnek e hó 37-én igen szép ünnepélye volt; ugyanis az olvasók előtt is ismeretes hosszú processus után elvégre e napon betöltött az évék óta üresedésben levő papi állomás.

Kora reggel a templom tornyán lengedező nemzeti zászló figyelmezteté a közönséget a leendő ünnepélyre; féltízkor pedig a harangok zúgása gyűjté egybe a szép számu választókat. Az invocatio megkezdése után nt. Elekes György esperes, t. Tankó József borber-ki lelkes, mint helyettes jegyző, t. Bodor Lőrinc krakkói lelkes és mélt. br. Kemény István főgondnok urak jöttek a ref. templomba. Az éneklés bevezése után a nt. esperes ur nemes alakja magaslott ki a szószékből s egy alkalomszerű megható ima után az alább közlendő szavakban szólott a közönséghez.

Minden törvényes intézkedések megtörténte végeztével megkezdett a szavazás. Feszült figyelemmel vártuk az eredményt. Igen heves pártkülömbet vártunk az eddig hallottak után itélve; és ime mit láttunk? páratlan szép rendben lefolyt szavazást.

Szavazott 134 választó s mind a 133-at kivétel nélkül: dr. Elekes Viktor zilahai tanár nyerte meg. A midőn a szavazás eredménye nt. esperes ár által közlé tétetett és dr. Elekes Viktor Gyulafehérvár ref. papjának nyilvánított, szünni nem akaró éljen kiáltások közt távozott a választó közönség.

Gyulafehérvári egyházmegyének esperese nt. Elekes György ur az e napon tartott választás megkezdése előtt így szólott a választó közönséghez:

„E most következik az egyházközségre nézve a legfontosabb pillanatok egyike. Mielőtt azonban a választás kezdetét venné, gondolják meg a buzgó hívek még mindig szépen virágzó egyházközségnek negyven éves múltját, melyben az fényes volt, mely alatt disze volt házáknak, nemzetünknek, büszkesége szent vallásunknak: gondolják meg mi tette azt naggyá a multban? Nem egyéb, mint az egyetértés, testvéri szeretet és vallásos buzgóság.

A mult alapja a jelennek és jövőnek, a fényes multat megörizni, a jelent és jövőt megvirágoztatni, a jelen nemzedék hivatása; ezt pedig most is, nem a visszavonás és egyenletlenség, hanem nemes ügybuzgóság és egyetértés által eszközölhetni.

Hogy a jövő kor áldja vagy átkozza a jelen nemzedéket, az buzgó hívek, önkéntől függ; legyenek azért bölcs belátásuk — tegyenek szívők nemes sugallata szerint; csak arra kérem: öknélküli alaptalan kifogásokkal ne késleltessék a választási bizottság munkáját; fontolják meg, mekkora kár és hátramaradás volt eddig is ezen egyházközség szellemi és anyagi életében; fontolják meg, hogy az egyenletlenség árkos fegyvere miatt egy év raboltott el annak vallásos életéből. Okozói feleljenek isten s emberek, feleljenek saját lelkiismeretük ítélőszéké előtt.

En buzgó hívek, mint mindig, most is nyugodtan állók és szószékben. Nincs a nagyon tisztelt választó közönség tagjai között egyetlen egyén, ki szememre lobbantathatná, hogy valaki érdekében bárkire pressiót kívántam volna gyakorolni, vagy hogy valakinek megválasztását még csak tanácsoltam is volna.

En hivatalos állásomnál fogva mentem a törvény rendes útján, s mégis nekem kellett a sok alaptalan gyanúsítás miatt a legtöbb keserű cseppeket elnyelnem; hanem én mindazokat nyugodtan türom, csak hogy ezen egyházközség boldog, megelégedett és boldog legyen. Tölem válassza a nagyon tisztelt egyházközség a kijelöltek közül, a kit épen szíve ohajt, csak hogy a választás törvényesen menjen; megejtett választásukat nyugodt kebellet, áldó szívvel kísérendem!

Ime, t. olvasó! a nt. esperes urnak ajkáról, a szó-zékből, a nagyválasztó közönség előtt hangzott le nyilvános cáfolata annak: mennyire ok nélkül vádolták szóval és írásban, pártizsinezt, rokona érdekében való korteskedéssel. Azt hiszem már el fog némulni minden fegyver; pihenni fog a felkorbácsolt szenvedély s el fogják hagyni az ifjú papot tenni nemes egyháza javára. Isten adja.

Egy jelenvolt hallgató.

VIDEKI ÉLET.

Tekintetes szerkesztő ur!

Gondolom, hogy becses lapjában tért enged egy Nyén községét érdeklő helyi közleménynek. Mi Nyén község lakossága, tegnap kapott tudósítást folyótan, mely a prázsmári előjáráságtól küldetett, a legnagyobb izgatottsággal vártuk az érde. ág. hitv. püspököt Dr. Teutsch György urat. A főtiszteletű ur meg akarta nézni a hajdan híres Kreiburg várának helyét, s mi jövetelét csekély örököntöl kitérőleg kellemessé akarván tenni: igyekeztünk örömtől lelkesül arcal indulni fogadására egész a nyéni határszélig. El is indultunk, miután ki volt dolgozva fogadási terveink egészben és részleteiben.

Nyén község ref. egyháza úgy kívánt osztozni az örömben, mintha saját püspökét akarta volna üdvözölni határán belül, melynek földjét — bizony mondhatom — prot. püspök lába nem érintette még soha! Látni lehetett az arcokon a kíváncsiságot, mely minden áron látni akart egy nem minden nap látható embert: egy prot. püspököt. Hjah kérem! nálunk volt már miniszter, s arról tudják is hogy ember; de hogy a püspök kicsoda és mi csoda? azt igen kevesen tudják. Tehát győztünk mindenkit a kíváncsiság. Igen, még a román atyafiak is osztozni akartak az örömben s a kisszerű tüntetésben, mely a szíves fogadtatás mellett leginkább üdvöszedések tartásában nyilvánulhatott volna egy a ref. egyház, mint a község részéről. Egy román atyafi így nyilatkozott nekem: „Higye meg uram, a főpásztor megérkezése alkalmával, szívünk teljességéből mondja szánk az isten hozott-at.”

A ref. egyház részéről I. Gy. papjelölt akarta úgy fogadni őt, mint a protestantizmusnak magas állásánál és hivatásánál fogva egyik nagy emberét oszlopfiát, védőbástyáját. A község részéről K. S. közigazgató ur akarta üdvözölni ő méltóságát; mint nagy hazafi(?)

Volt nálunk minden, de minden, a mi csak szükség egy nagy ember fogadásához. Üdvözlő beszédek, mondók, ágyú puskák, lovakok, zászlók, hűhó, quantumsatis, s hogy tovább mondjam: a remény csak úgy sugárzott. De most jön a legérdekesebb. Mikor csaknem a helyszínen voltunk, hol a fogadásnak történnie kellett volna, jön lóhála egy staféta azon hírrel, hogy ő főtiszteletessége egy sürgöny következtében, melyet közvetlen ebed után kapott, nem jöhet el megnézni a német lovagok egykori várát Kreiburgot. Minden előkészített fucsba ment, de leginkább sajnálható a beszédek, az üdvöszedések meg nem tartása, melyek egyiránt észhez és szívhez szólók lehettek (feltesztük a beszélőkről) miután mellőzve volt bennünk minden nemzetiségi és politikai pártállás. Mi reméljük, hogy ha huzamosabb ideig tartózkodik Prázsmáron a mélt. püspök ur, mégis csak meglátogatja a hajdan híres Kreiburg várát, s akkor mi is láthatjuk színör színe. Hozza isten.

Ha tekintetes szerkesztő ur megengedi közölni egy ugyancsak Nyén községét érdeklő helyi közleménnyel fogok szolgálni.

Nyén, 1879. aug. 4-én.

Candidatus.

A kepe vagy papi-mesteri fizetésről.

Adjátok meg istennek a mi az istené, a császárnak a mi a császáré“ azt mondja a szent-könyv.

Volt idő, mikor a nép vallásos buzgóságából áldozatot vitt az oltárra azon gazdaságából, a melyet folytatott jelöl annak, hogy az isten iránti háláját bemutatta, e mellett termésének tizedéből fizette az ur szolgáit is.

Ezen tizedből lett a k e p e, azzal a különbséggel, hogy a kinek 300 kalangya terem az is csak annyit fizet, mint a kinek 10 kalangya terem s ez jól van így, mert másképp nem lehet ez idő szerint s ki tudja még meddig?

Örömmel tekint a gazda földművelő az ő gazdagon hullámzó kalászáira, látva azon istennek áldását, munkájának sikerét mindennemű terményben s lehetne-e ilyenkor háládatlan embert találni kinek háláadó ima ne szálljon kebléből. Lehetne-e olyan, ki istennek meg ne adja a mi istené, a császárnak a mi a császáré? Oh nem! hisz az ilyen a pogányról alábbvaló lenne: az brutális.

Örvendj urszolgája, mert tiéd az áldás legsebbje, nem halt ki a népből a vallásos buzgóság, most is letesz áldozatát híven az oltárra, itt meggyőződhet vallásosságáról, jóakaratról, emberszeretetről az urháza és szolgája iránti tiszteletéről, ha szemléled a képét — mint évi béred jutalmát — nem átkozod a gondviselést, hogy pappá terem tetti. —

Bizony boldog élet a papi élet, a hol a k e p e nem epe, ahol a pap szent hivatalának állhat képesítheti magát azon tudományban, melytől a nép vallásossága függ, oh egy papnak sokat kell olvasni, tanulni hogy a mai kor theologiai színvonalán és a korral haladni tudjon s megálljon azon téren, melyre hivatott.

Neki igazi orvosnak kell lenni, még pedig lelki orvosnak, a mi a legnehezebb szerep a világon, ehhez készségnek kell, mert sokféle a beteg s itt nem lehet ölni receptekkel, itt gyógyítani kell, mert jaj ha egyet is megöl.

Fájdalom, hogy sok helyen a pap oly kevés fizetéssel van jutalmazva, hogy abból még középszerűen sem élhet — csak egyedül s ha még családja is van — ott a nyomor tanyát vert s ilyen körülmények között, a legjobbat akarattal melletti is félre kell állani a tanulástól s az anyagi megélhetés után látni, oh a nyomorral küzdő lélek nem képes tanulni, ahhoz nyugodt lélek kell!

A mostani keperendszer mellett sok egyháznál a megélhetés vé. ett jobbjá kell, hogy legyen a pap, mert azon csekély fizetés, a mit hirdetnek pályázat alkalmával az egyházak csak úgy üti valahogy, ha a papnak, mesternek van módja, hogy azon földeket, a melyek természetül függ jövedelme nagyobbodása, tudja mivelni s így a papnak földművesnek kell lenni a mesterrel együtt, hogy fenntarthatssa valahogy magát is az egyházat is, s ime pap és jobbjá egysejében, mert a hirdetett fizetést nem a hívek csinálják ki mind, hanem a pap a hívek helyett, felteszem ha módja van a papnak, mesternek, ha van a „tűcski hajtsdki“, vagy ha felbékélveszik a hívek; hanem állhat paragon az idők végéig, de ő nem lesz jobbjá a papnak, mesternek, azt mondja a nép, s aztán hol a pályázati hirdetésbe kitett fizetésnek még fele is? A parlagföldön.

Egy presbiter.

(Vége köv.)

SZINESZET.

A mint előre jeleztük volt, Sztupa 'Andor színtársulatával megkezdte előadásait. Egyelőre csupán, ha t előadást tart Prielle Kornelia vendégszereplése alkalmából. Mindenek előtt megjegyzük, hogy Sztupa társulata szépen van szervezve, a különféle szerepfajokra jeles tehetségekkel rendelkezik. A társulat jól fegyelmzett: színpada, szerelvényei egy vidéki színtársulatnak becsületére válnak. Nekünk különösen kik gyenge színészekkel s még gyengébb kiállással traktáltattunk mindazideig Sztupa ur hasznos és kellemes szolgálattal tett megjelenésével. Kár, hogy a közönség j a va egy s más okokból akadályozva van a színház folytonos látogatásában s így nem minden panasz nélkül kell utalnunk közönségünk pártolására.

Az első előadás szombaton volt. Előadatot Castelnóvé „A holt szív“ című ismeretes színműve. A darabot különösen vonzóvá teszi kedves meséje mellett a cselekvények gyors menete s azon szerencsés körülmény, hogy még a mellékszereplők között is teljesen kidomborult jellem alakjai vannak. Hogy többet ne mondjunk, sok karakterizáló vonást találunk Barker lordban: híven és sok gyakorlatosságról tanuszkodó nyugalommal játsza ezt Komáromy. James szintén a rokonszenves és meglehetősen formált jellem alakok egyike, melyet Z á d o r játszott tiszta érzéssel. Oskárt K a z a l i c k y személyesíté. Kazalickynál a tehetség félre ismerhetlen jelei mutatkoznak. Tiszta, szép hangja, értelmes hangsúlyozása, megnyerő alakja őt a jobb színészek közé sorozták. Kár azonban, hogy arca maszkirozásánál nem tudja egy vidéki színpad és hallgatósága közötti távolságot tekintetbe venni. Szeme alatt túlságosan festi magát, a mi a szem játéka élenkítésére szolgálna s nagyobb színpadokon szükséges is: hol csaknem közvetlenül előttünk van a színpad, az eféle annyira hátrányossá válik, hogy a szemjátszók a szó teljes értelmében szemforgatás lesz, a mint az Kazalickynál igen is tapasztalható volt. Fénypontját az előadásnak természetesen Prielle Kornelia (Matild) játéka képezte. Prielle Kornelia még mindig szép színpadi alak, hangjának üdűségét még mindig megtartotta. Elegáns játéka, a színész legkisebb részleteinek gondos megfigyelése, a darab szellemének alapos műveltségéből folyó teljes átérzése őt hazánk első-rangu művésznőjévé emelték. A közönséget játéka leirhatlan lelkesedése ragadta, melyet még fokozott a művésznő azon szerénysége is, melylyel a zajos tüntetéseket fogadta, illetőleg megköszönte. Városunk a művésznő itt időzése alatt ünnepe. Ünnepeit üli a művészetnek. Prielle Kornelia büvös jelenség a színpadon. Ennek hatása alatt oszlott szét a különben is tiszta, kerekded játék végével a lelkesült közönség.

V a s á r n a p a d a t o t „Cora és a 47-ik cikk“ A darabnak nemcsak színpadi hatása van, de lezámítva az első felvonás lassúságát, egyszersmind lélektani pontosság is látszik meg rajta. A címszerep (Cora) Prielle K. játszta. A művésznő magas színvonalon álló játékaival ismét elragadta a közönséget. A mi a darab főérdeke, a lélektani tisztaság teljesen megfelelő és korrekt kivitelű párosult Prielle K. előadásában. Az örüli jelenet meglehetően volt s ha összehasonlítást kell tennünk, Corában az örülés alapeszméje Lear királyéhoz hasonlít. Ott is, itt is az excentricitás készíti elő a bódulás utját. A végtel pedig már magában is örü-

let. A megörüléstől való félelem kezdete a kórnak s mint Arany „Ágnes asszony“ vagy a „Lear király“ klasszikus példái mutatják, e betegségtől való irózás sietteté magát a kór. Prielle Kornelia műszete itt magaslott ki tisztán. Játékában nem volt semmi keresettség, csupán az élet tragoediáját láttuk benne megvalósulva a maga borzasztóságában. Nemcsak a közönség, hanem maguk a játszó színészek is látható mehatottsággal figyelték a nagy művésznőt. Kazalicky (Du Hamel György) átgon-dolt játéka, Szathmáry (M. Viktor) szabatos könyvnyűsége, Sztupáné (Gerárdné) érzésteles előadása szintén kiemelést érdemelnek. Lesz alkalom a társulat egyegy tagjairól annak idejében részletesen is szólni még.

Prielle Kornelia harmadik fellépéteül Dumas Sándor „Georges hercegnő“-jét választotta. Ismét egészen új oldalról mutatta be magát a megcsalt és elhanyagolt nő küzdelmes szerepében. Játéka minden tekintetben következetes maradt, jól alakját adta egy nemes jellemnek, mely szerelme erejével még a megcsalottságú kétségbeesés is képes uralkodni. Ahoz a természetes játékhoz a Prielle Kornelia művészte kíváncsít, hogy kifejezést találjon az író által is csak elgondolt, de semmivel nem jelzett néha csekélynek látszó, de felette indokolt és jellemző lelki állapot.

A teljes bravourral és páratlan eleganciával játszó művésznő minden jelenete után több rendben zajos tapsot és éljeneket kapott és egész sereg virágcsokrot sőt koszorúkat is. Prielle Kornelia mellett is figyelmet keltett Benkő Jolán (Sylvanie) kinek könnyed magatartásával hasonlóan nem igen rendelkezik vidéki színész. Háládatlan rövid szerepét eléggé sikerülten vitte. Kazalickynak (Birac herceg) azok a kinos jelenetek, midőn lerázní igyekszik a szerető nőt, kevésbé sikerültek, mint alakításának egésze.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Pályázati hirdetés. A helybeli államigazgató segélyezett szövetségi iskolában tanuló leányok részére bennlakás határozatán egy felügyelő nő szükségese, kinek havi fizetése 10 frt. o. é. járuléka: bennlakás, fűtés világítás és étkezés ingyen élvezete. Az ipar egyesület választmányának megbízásából felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajják f. évi aug. 15-ig folyamodásukat alólírhoz beadni. A beadott folyamodás mellékelésben ismert személyek által bizonyítva kell lenni: a) a kifogászatlan előélet, b) a gazdaságonyi teendők, főzés stb. gyakorlati tudása c) oly műveltségi fokozat, melylyel tekintélyt tartani képes. Kelt Sepsi Sztygyörgyön 1879. július 30-án P o t s a József, ipar egyesületi elnök.

— Az Árkosi gyilkosságról. Következő újabb részletekről értesülünk. Barabás Aron és Gyulai Sándor ismeretes gonosztevők a gyilkosság előtti napon Erdővidékre „kirándultak“ valószínűleg azért, hogy a gyilkosság éjjelén „ne legyenek otthon“. Mindkettő jó madár, ismeretes a körülményekkel, helylyel, valószínűleg jött visszatek a gyilkosság elkövetése után ismét megugrottak. Erre mutat azon körülmény, hogy Barabás és Gyulai csak a gyilkosság estéjén, mikor a már meggyilkolt el is volt temetve, érkeztek meg Árkosra. Az első az ablakon mászott be házába, az utóbbi is lopva, a kerteken keresztül jött haza, hogy senki ne gyanítson semmi rosszat. A csendőrök azonban ismerték már embereiket s mihelyt hasajítottak a jó midaruk, rögtön nyakon csípték. Barabásnak inge kalapja véres volt. Gyulainak pedig botján találtak vér foltok. Van legalább egy látszik, még egy cinkos társuk; Váncsa István, ki megelőzően Molnár Andrásnál szolgált. Ez gyakran találtatott próbál lopásokon s a meggyilkolt legényre, Szép Istvánra, ki mint utódja, becsületesen viselte magát, régóta „orrolt“. Ennek a fickónak a szírije véresen találtatott. Mindhárom befogott madár még eddig állhatatosan tagad mindent, de remény van, hogy az igazság büntető kezét nem sokáig fogják tagadással kárleltetni. Az Árkosi előjáráságot múltán érheti a megróvás, hogy a gyilkosság elkövetése után rögtön nem tudósította a csendőrséget. Reggel 6 órakor már midőn ezt tették a nyomozás nagyon meg volt nehezítve.

— Megszökött rabok. A kézdívársárhelyi börtönből Bodó Péter gyilkosság gyanúja alatt álló már több ízben büntetett ember s Jan csó, ki lopásért volt hosszabb időre elítélve, fangos módon megszököttek. Az éj csendjében (egy börtönbe voltak zárva) kibontották a falat s erős bilincsbe verter néikül kilopóztak. „Sötét éjjel, csendes éjjel“ értek el egy falu cigány kovácsához, a ki úgy szíveségből leverte rólók a vasat s így megkönnyült kézzel, lábbal után vezettek Moldva felé. A börtön helyiség celszerűtlen volta, lám milyen szép dolgokat eredményez.

— A tanító és iskolások figyelmébe. A szeptemberben beállandó új tanév alkalmából felhívjuk a t. tanító és iskolások figyelmét Pollák Mór sepsizsentyörgyi könyvkereskedésére, hol minden tankönyv, író és és rajzszerkesztő nagy választékban és tömegesebb megrendeléseknél felette jutányos áron kaphatók.

— Angol és amerikai unitáriusok a magyar unitáriusok zsinati gyűlésén. A mint már említve volt, Gordon Sándor, az edinburghi egye-

tem és a londoni „Manchester New College” egykori növendéke, a szép művészetek mestere (M. A.) jelenleg belfesti unitárius pap és Chalmers András a heidelbergi egyetem s az említett „Manchester New College” egykori növendéke, jelenleg cambridgei unitárius pap mint a londoni „angol és külföldi unitárius társulat” küldöttei jelennek meg az unitárius egyháznak folyó évi augusztus 24-én Székely-Keresztúron megnyitandó zsinati főtanácsán, A mint újabban értesülünk, az északamerikai unitárius társulatot Heiwood János Henrik louisvillei unitárius pap fogja képviselni ki csupán e célból utnak is indult Amerikából. Mind hárman augusztus 17-ike táján érkeznek Kolozsvárra 3—4 hetet szándékoznak időzni az erdélyi részekben adatokat gyűjtendő Bostonban és Londonban tartandó felolvasásaikhoz. Chalmers ur német nyelven felolvasást szándékozik tartani Székely-Keresztúron is.

— Abucuk nemcsak lelki üdvösséget teremnek. A gyöngyösi „Közügy” írja: A minden évben július hava utolján, sz. Anna napján a szőlőerdő-részben épült kápolnában tartott bucsukalkalmával, tapasztalat szerint ez ideig még mindig történt kisebb-nagyobb verekedés, különösen a mi jómódu nadrágos földmiveseink között. Így történt ez folyó hó 26-ik napján is, midőn a szent helyről haza feljött Bognár András és Gube Ferenc előkelő polgárok a Farkasmályban — magukat családjukkal együtt kipihenni akarván — telepedtek s csupa kegyeletből polgári állásukhoz illő módon eldöntötték egymást, ugyanarra a kezdeményező Bognár András mainap is ágyba fekvő beteg.

— A nagyváradi bakter. A nagyváradi bakter a világon a legjámborabb lény, írja a „Bihar”. Az még hagyján, hogy az éjszakákat kegyesen át szundikálja, miután ezzel csak igazolja azon arany igazságot: qui habet bonam conscientiam: bene dormit: ahoz is szokva vagyunk, hogy a hol valami veszedelem van készülöben, onnan a békés vérmérsékletű bakter kötelességének tartja elkötröpní: hanem az még egy nagyváradi bakternél is szokatlan, hogy egy kötni való csavargó mellé mint fegyveres segítség csatlakozzék a város szolgálja. A tegnapelőtt éjjel történt, hogy egy gloriifikált egyén bemutatta magát egy éjjeli őrnök mint főrendőr-biztos. Az isten adta bakter elhitte s készséggel követte annak utasításait. A főrendőr-biztos bement Nagy Károly korcsmájába s a korcsmárossal is elhitette, hogy ő valóságos rendőrségi tiszt. Itt aztán neki fogott az ivásnak s közben időtöltésül garázda módon nekitámadt a korcsma vendégeinek. A jó bakter pedig ezalatt ott prezentírozott a háta mögött s vélt fölébvalóját annak impertinenskedéseiben saját tekintélyével is támogatta. Véletlenül adatoltódott Neuman

László, negyedes, ki aztán a főrendőr-biztos urat lefűlelte s bekísértette. Községes kóbor család volt ez, Falusi János nevű, ki tolvajlásért be volt már fogva. És a jámbor bakter a zsebmetszőt egész tisztelettel szolgálta ki féljélszakán keresztül!

Magyar hitelbank	255.50
Erüst	—
Cs. kir. arany	5.45
Napoleon d'or	9.22
Német birodalmi márka	57.80
London	115.72

PIACZI ARAK.

		Sepsi-Sz györgy aug. 5		Brassó, aug. 7.	
		frt.	kr.	frt.	kr.
H e c t o l i t e r	Buza (tisztá)	7	20	6	80
	legszebb	7	20	6	80
	közepes	6	50	6	30
	gyöngébb	5	80	6	—
	Buza (vegyes)	—	—	4	10
	legszebb	3	40	3	90
	közepes	3	—	3	60
	Árpa	—	—	3	50
	legszebb	—	—	3	30
	közepes	2	40	2	50
K i l o g r .	Z a b	2	20	2	40
	legszebb	2	40	2	50
	közepes	2	20	2	40
	Törökbuza	3	60	4	20
	Kása	8	—	4	—
	Borsó	5	80	4	50
	Lencse	—	—	7	30
	Fuszulyka	4	—	4	20
	Lenmag	—	—	8	20
	Burgonya	2	55	2	20
K i l o g r .	Marhahús	—	42	—	44
	Disznóhús	—	44	—	44
	Juhhús	—	—	—	30
	Faggyu friss	32	30	32	—

Érték- és váltó-ár-folyam a bécsi cs. kir. nyilvános
tőzsdén augusztus 4

Magyar aranyjáradék	93.35
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	—
„ „ II.	—
„ keleti vasut II. kibocsátási államkötv.	84.25
„ „ 1876. évi államkötvény	74.50
„ vasuti kölcsönkötvény	110.75
„ földterhermentesítési kötvény	86.75
Temesvári	83.50
Erdélyi	89.75
Horvátszlavon	87.50
Szölődezmaváltási	89.50
Osztrák egys. államadósság papírban	66.85
„ „ ezüstben	80.30
„ aranyjáradék	78.40
1860. államsorsjegy	61.225
Osztrák nemzeti bankrészvény	830
„ hiteltintézet	269.25

Felelős szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Pályázati hirdetés.

Ilyefalva nagyközség k. leányiskolájánál egy rendes tanítói állomás üresedésbe jöven, arra ezenel pályázat nyitattik.

A megválasztandónak kötelessége a k. leányiskola ifjabb vagy korosabb osztályainak nevelése oktatása.

Javadalma: 300 frt. o. é. ben, és 50 frt. o. é. ben szállás és kert illetményre.

Azon pályázó, ki a műeneklésben is jártas és azt képes növendékeinknek tanítani, a választásnál előnyben részesül.

Az állomás ez uttal egy évi ideiglenességgel töltetik be: 1 évi sikeres működés után az állandósításra kilitással. A folyamodni kívánók kéretnek okleveleikkel felszerelt folyamodványukat alólr. iskolaszéki elnökhöz folyó évi szeptember 20-ig haladéktalanul beküldeni.

Az iskolaszék folyó évi jun. 22-én tartott gyűlése megbízásából.

Ilyefalva, 1879. aug. 1

Gál István,
isksz. elnök

1—3

Hirdetmény.

Baróthi Tartler Katalin ecetgyárában néhány száz veder 10—15 fokos ecet spiritus van eladó. Mustrák kívánatra bérmentve küldetnek.

2—3

Meghívás

a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” alakuló közgyűlésére.

Miután a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete”-nek megalakulásához szükséges előfeltételek immár teljesültek: a létesítő bizottság nevében ezennel tisztelettel meghívom a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” összes t. c. alapító tagjait ezen intézet első és alakuló közgyűlésére, mely a létesítő bizottság által kiküldött végrehajtó bizottságnak határozata folytán f. évi augusztus hó 31-ik napján, vasárnap délelőtti 10 órakor a pesti megyeház gyűléstermében fog megtartatni.

N A P I R E N D:

1. A létesítő bizottság jelentése.
2. A létesítő bizottság és a pénzügyminiszter ur között kölesönösen megállapított s az utóbbi által az 1879. XXX. X. t. c. 7. § értelmében előlegesen megerősített alapszabálytervezetnek tárgyalása s illetőleg elfogadása.
3. Az intézet megalakulásának elhatározása.
4. A közgyűlés által elfogadott alapszabályok értelmében az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjainak megválasztása.

E közgyűlésen részt vehetnek az alapszabály tervezetnek alább ideiglatott § értelmében akár személyesen, akár az általa meghatalmazott alapító tag útján az intézet mindazon t. c. alapító tagjai, kik az alapítványalknak megfelelő első befizetést az ez iránt kibocsátott felhívásban megjelölt hatánapig teljesítették és erről szóló betéti könyvecsékük ellenében kiszolgáltató szavazati igazolványukat három nappal az alakuló közgyűlés előtt, vagyis f. évi augusztus hó 27. napjáig a létesítő bizottságtól (keresési ut 1 sz. I. em 8 ajtószám) kivették.

Budapest, 1879. évi július hó 29-én

A „Kisbirtokosok Országos földhitelintézet”-ét létesítő biz. nevében
Gróf Festetics Pál, s. k. biottsági elnök.

Kivonat az alapszabály-tervezetből:

34. §. A ki akár saját magára nézve, akár pedig más tagok nevében, mint azok meghatalmázottja, a közgyűlésen szavazati jogát gyakorolni akarja, tartozik az igazgatóságtól (illetőleg a létesítő bizottságtól) szavazati jegyét legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt kivenni mely időn túl szavazati jegy ki nem szolgáltatható.

(Utánnymat nem díjaztatik.)